

Jaarstukken 2020

13-07-2021

Noodopvang

In het hele jaar is er noodopvang aangeboden aan dakloze gezinnen. Deze taak werd tot halverwege 2019 uitgevoerd door de gemeente Amsterdam. In veruit de meeste gevallen gaat het om de opvang van dakloze alleenstaande moeders. De redenen voor dakloosheid zijn divers. Soms was er een slechte woonsituatie: ze woonden bijvoorbeeld in bij familie. Of er was sprake van een scheiding. In een enkel geval waren er betalingsachterstanden. De noodopvang bestaat uit het aanbieden van een vorm van onderdak, bijvoorbeeld een vakantiewoning of een hotelkamer. En er wordt verhuisbegeleiding aangeboden. Het dakloze gezin krijgt hulp bij het zoeken naar een woning. Gezinnen stromen na verloop van tijd uit naar een woning, bijvoorbeeld in hun netwerk.

Er is minder vaak een beroep gedaan op noodopvang dan begroot. Ontwikkelingen die daarop in 2020 van invloed zijn geweest is dat er als onderdeel van de coronamaatregelen een embargo op huisuitzettingen is geweest. Verder is het beleid dat gezinnen die uit een tijdelijk huurcontract komen, waaronder studenten, geen noodopvang wordt aangeboden. Door de aanpak van "Vroeg er op af" komt dakloosheid als gevolg van het hebben van huurschulden steeds minder voor.

Met de regio Amstelland is overleg geweest over het opzetten van passantenpensions voor de opvang van economisch daklozen. Met economisch daklozen worden zelfredzame mensen bedoeld die geen woning hebben of die van adres naar adres in hun netwerk verhuizen. In 2021 zal er verder over bericht worden.

Urgent woningzoekenden

In het begin van 2020 waren urgent woningzoekenden nog verplicht om zelf op vrijkomende woningen te reageren op Woningnet. Vanaf september is er over gestapt op directe bemiddeling van urgenten. De corporaties bieden vrijkomende woningen aan aan de gemeente. De gemeente kijkt of er bij de urgent woningzoekenden geschikte kandidaten voor de woning zitten. Het doel is om zo een betere match te maken tussen de woonbehoeften van de urgent woningzoekende en de woning waardoor de urgent woningzoekende beter op zijn plek zit. In de praktijk blijkt dit een goede werkwijze. Bij urgent woningzoekenden gaat het om mensen met een ernstig en acuut woonprobleem. Een bijkomend voordeel van de directe bemiddeling is dat de wachttijd voor urgent woningzoekenden is teruggelopen van meer dan een jaar naar minder dan zes maanden.

Veranderopgave inburgering

In november 2020 is er door het Rijk opnieuw besloten om de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Inburgering uit te stellen naar 1 januari 2022. Mede door de coronacrisis is een aantal landelijke uitvoeringsorganisaties en gemeenten er niet klaar voor om op 1 juni 2021 de nieuwe werkwijze zorgvuldig in te voeren. In de Meicirculaire 2020 is er middels een decentralisatieuitkering een incidenteel budget voor de invoeringskosten beschikbaar gesteld. Dit budget van € 53.000 is niet uitgegeven, doordat de wet is uitgesteld en door de coronacrisis.

Ook is er door het Rijk een incidenteel budget beschikbaar gesteld van circa € 35.000 voor de zogeheten 'ondertussengroep'. Deze groep inburgeraars blijft onder de oude wet vallen. Dit bedrag is vrijgemaakt voor de ondersteuning en begeleiding van inburgeraars. Deze impuls is ook bedoeld voor gemeenten om alvast te groeien naar de regierol op inburgering in het nieuwe stelsel. Het is van belang dat gemeenten een proces inrichten waarbij inburgeraars worden begeleid en dat tot doelstelling heeft dat inburgering efficiënter en effectiever wordt en meer gericht is op activering en participatie. In 2020 zijn er geen nieuwe pilots gedraaid voor de 'ondertussengroep', mede doordat er door het coronavirus fysieke ontmoetingen niet konden plaatsvinden. Het voorstel is om dit incidentele budget over te hevelen naar 2021.

Het is nog niet bekend hoeveel budget gemeenten structureel vanaf 2021 krijgen voor de uitvoering van deze wet. Naar verwachting kan hier ten tijde van de begroting duidelijkheid over gegeven worden.

Sociaal Medische Indicatie (SMI)

SMI is een voorziening waarbij kinderopvang wordt bekostigd indien er sprake is van een sociale en/of medische indicatie als er geen recht is op reguliere kinderopvangtoeslag. Dit is het geval als er sprake is van ernstige psychische, sociale of lichamelijke problemen binnen een gezin, waardoor ouders onvoldoende voor hun kinderen kunnen zorgen en de ontwikkelingskansen van het kind onder druk kunnen komen te staan. In 2020 is voor 35 kinderen gebruik gemaakt van de SMI-regeling, de totale kosten bedragen circa € 230.000.

Wmo - abonnementstarief

Ongeacht het aantal voorzieningen, gebruik, inkomen en vermogen betaalt de cliënt € 19 per maand eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen. Dit leidt tot een aanzuigende werking op de vraag naar Wmo-voorzieningen en tot hogere uitgaven op het gebied van de Wmo.

Door het vaste abonnementstarief is de financiële prikkel voor burgers om zelf voorzieningen te regelen weggevallen. Voor met name de midden- en hogere inkomensgroepen is het aanmerkelijk goedkoper geworden om gebruik te maken van Wmo-voorzieningen. Gemeenten worden door het Rijk niet gecompenseerd voor de aanzuigende werking van het abonnementstarief.

Naast de aanzuigende werking van het abonnementstarief is ook een groei in aanvragen voor de Wmo merkbaar door nieuwe inwoners van Holland Park en de Sniep.

Gezond in de stad (impuls kansrijke start 2020/2021)

Het programma Gezond in de Stad (GIDS) heeft in 2020 als concreet resultaat gehad de oplevering van de buurtkamer in de Rode Kruislaan en de activiteiten die de communitybuilder heeft ondernomen. Onderdeel van de GIDS financiering, zijn de impuls gelden die via de decentralisatie-uitkering zijn aangevraagd voor de eerste 1.000 dagen van kinderen. In het beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023 is Kansrijke Start als beleidsdoel vastgelegd.

Ontwikkelingen specialistische jeugdhulp

De gemeente Diemen heeft, net als veel andere gemeenten in Nederland, sinds 2018 te maken gekregen met tekorten op de jeugdhulp. In de begroting 2020 is € 5,5 miljoen opgenomen voor specialistische jeugdhulp. Naar aanleiding van verwachte overschrijdingen over het jaar 2020 is het budget bij de 4^e kwartaalbrief incidenteel met € 700.000 opgehoogd. Het jaar 2020 is vervolgens met € 366.000 overschrijding afgesloten. Oorzaken van de overschrijding liggen bij: de stijgende kosten van de jeugdhulp, een toename van het aantal cliënten, een toename van de complexiteit van de problematiek bij jeugdigen en een toename van het aantal jeugdigen dat voorheen binnen de Wet langdurige zorg (Wlz), Wmo of Kinderopvang werd geholpen

Landelijke ontwikkelingen

Al sinds de start van de Jeugdwet worstelen gemeenten met de uitgaven ten opzichte van de middelen die het Rijk beschikbaar stelt. Het kabinet is gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021 tegemoetgekomen met extra budget om te compenseren voor de extra groei in de jeugdzorg (totaal € 1 miljard). Dit betekent voor de gemeente Diemen voor 2020 en 2021 een extra uitkering van € 420.438 per jaar. Deze periode wordt verlengd door eenmalig aanvullend € 300 miljoen beschikbaar te stellen voor het jaar 2022, zo is besloten